

JUGOSLAVJANSKI
STENOGRAFI.

IZDAVATELJ I UREDNIK:
ANT. J. BEZENŠEK.

Izdaje se vsaki mesec 20. dne.
Uredništvo i uprava:
v Petrinjskeji ulici br. 365.

Stoji na celo leto 2 for. 50 n.,
na pol leta 1 for. 30 n.
Rókopisi se ne vraćajo.

Povest običnega pisma i stenografije.

(Dalje.)

Stenografija pri Anglezih.

V novejem času, početkom 17. stoletja, začela se je stenografija iz nova gojiti. Narod, koji je važnost i vrednost stenografije prvi dobro spoznavati začel, bil je angleski; kar je lahko razumeti, ako se vzame v poštev njegov praktičen duh i njegova v svakem obziru velika štedljivost. — Pri njem bil je parlamentarni život vže rano uveden; a kder se je ta počel razvijati, tamo nij moglo dalje bez stenografije biti.

Rateliff bil je prvi ki je počel stenografsko polje obdelovati. Izdal je delo pod naslovom: „A new Art of Short and Swift writing“. Sistem, kojega je v tej knjigi priobčil, bil je osnovan na temelju običnih pismenk, samo da so se izpušćali samoglasni, a za nekoje besede stavile njih fonetično najvažnije slovke ali pismenke. — Drugačna sta bila sistema, koja sta izumila Bright i Bales. Ta sta postavila skoro za vsako besedu svoj znak, ker sta se brž ko ne htela ravnati po Tironu, a nista znala, kako treba znake analizirati. Toda Anglezi niso kakor Kitajci, da bi si malo ne toliko posebnih samovoljno osnovanih znakov zapamtili, kakor imaju besed. I to je bilo uzrok, da se teh sistemov nikdo nij hotel poprijeti.

Imenovani možje imeli so mnogo naslednikov, koji so z bolje ali manje srećnim uspehom na tem polju delali. Vsled te množice je tudi angleska stenografska literatura jako bogata. Do novejih časov moremo blizu 200 raznih del te stroke nabrojiti. V sledećej razpravi hoćemo torej samo najvažnija imena navesti i se opirati le na take sastave, koji so posebno dobri ter se odlikuju po svojoj originalnosti.

Posebna povspeševateljica stenografije, (angleskim izrazom „Short-hand“) bila je reformacija. V tej periodi se je najprej pojavil John Willis, koji je izmumil novo stenografsko pismo, ki je scer dosta bolje bilo od svih prejšnih, samo je bilo še preveć kom-

plicirano. — V kako velikej časti je bila vže tedaj stenografija, pokazuje to, da se je predavala na vseučiliščih, na srednjih i nižih šolah. Gojili so jo tudi v najodličnejih krogih, kajti sam kralj Karol I. bil je stenografiji več.

Do l. 1780 donašali so londonski časniki samo skicirane govore iz parlamenta; prvi časnikar ki je najmil za sebe stenogrefe bil je Perry, vlastnik lista „Morning-Chronicle“. Njegov časopis postal je vsled tega jako čislan; kajti znano je, kako je narod radoveden, kaj se obravnava v parlamentu, i kako važna je tu vsaka izreka — da vsaka beseda.

Čem dalje tem bolje bili se stenografi v porabi, i stavili so se od dne do dne veči zahtevi na ta „short-hand“ sistem, koji v svojih dosedanjih oblikah nij več mogel vsem zahtevom odgovarjati. — Stopil je torej l. 1792 profesor Samuel Taylor, v Oksfordu z novim sistemom med svet.

Taylor je upotrebil za pismenke najspretneje znake, ravne, okrogle i pomešane; samoglasne navadno nij naznačeval, ako je bilo pa neobhodno potrebno, bilježil jih je s točko, koje so njegovi nasledniki v razne položaje stavili, da naznače samoglasne.

Njegov sistem nij, kakor pravijo, tako težko naučiti, kakor mu je praktična poraba težavna. S tem sistemom bavil se je tudi znani romanopisec Boz Charles Dickens; on svoje trude in muke, koje mu je to učenje prizadalo, jako šaljivo opisuje v romanu „David Copperfield“.

Taylorjev sostav skušal se je prenesti na razne evropske jezike, a kakor se je pokazalo, bez srečnega vspeha. Za nemški jezik ga je najbolje priredil Horstig (1796), za francoski Magnaron (1848), Tealdi (1839), i Prevóst (1856).

Novih zaslug za stenografijo pridobil si je pri Anglezih Dr. Isaac Pitman (1837); njegov sistem je dandanes v parlamentu kakor v kupčijskej korespondenciji i privatnem životu v rabi. Zove se „fonografija“, („glasopis“; t. j. pismo, koje bilježi glase kakor se slišijo, a ne kakor jih „historički pravopis“ imeti hoče). Utemeljen je ta sostav na sličnej podlogi, kot Taylorov. Pitmanova „fonografija“ izišla je l. 1840 vže v 3. izdanji, in prodalo se je pol miliona iztisov. L. 1844 prišel je na angleskem jeziku prvi s fonografskimi pismenkami natisnjen časopis („Phonotypic-Journal“) na svitlo. Urednik teh novin F. A. Reed izpravljal je Pitmanov sistem, a vendar še nij tako popolen, da bi se ne dalo nič več na njem izpravljati.

Da je dandanas na Angleskem stenografija tako razširjena in čislana, k temu so tudi mnogo pripomogli lastniki velikih časopisov, kateri razpošiljajo k vsem važnejim javnim razpravam svoje stenografe. Znani veliki list anglezki „Times“ ima n. pr. 19 stenografov pri parlamentu i raznih sodnijah. (Dalje).

„Brzopis za narod“.

Svatko će se valjda malo začuditi, čitajući ovaj naslov, da ima (rectius, da će doskora imati) i nekakov „brzopis za narod“, jer bogme je teško već dandanas naći „narod“ na svijetu, koji bi stajao na takovu stepenu naobraženosti, da bi mu već obično pismo bilo preobično te bi se počeo zanimati stenografijom. A koji je ipak taj narod? Možda englezki ili francezki, ili koji? Nipošto. Taj brzopis je priredjen za srbski narod; naslov dotičnoj knjizi biti će naime: „Srpska stenografija ili brzopis za narod“. A da se naslov mora zbilja tako shvatiti, kako smo kazali, to zasnjeđuje komentar dotičnoga pisca u „Srpskoj Zori“ (sv. 6. god. II.), gdjeno na str. 141, stoji: „Želiti bi bilo, da ova stenografija za narod, a ne samo za inteligentnu klasu, ugleda što prije sveta“.

O sancta simplicitas! Mislimo, da medju slavenskim narodi (kaošto ni medju inimi) nije još nijedno pleme tako daleko dospjelo, da bi se puk zanimao ili mogao zanimat za brzopis; nego držimo, da će za današnje doba posve dovoljno biti, ako u obće znade puk pisati običnim pismom i čitati knjige pisane takovim pismom. Nemojmo si dakle praviti iluzija, nego skrbimo radje, da dodju med puk ili narod dobre „azbuke“ i čitanke, — a stenografiji će se i onako moći čestitati, ako bude barem medju „inteligentnom klasom“ poznata!

S obzirom na naslov knjige, koji nam predstavlja donekle nesmisao*, nebi dakle ni vrijedno bilo, da se upuštamo u razglabanje njezina sadržaja; nu pošto g. pisac — neki drd. Rista Mihajlović, — odnosno njegov agent K. T. u „Srpskoj Zori“ posve nove nazore o stenografiji razvija, koreć sustav Gabelsbergerov, a u nebo uzdižuć Arendsov, to nemožemo na ino, nego da mu odvratimo nekolikimi riečmi — njemu u pouku a nam u zabavu.

Odmah u početku veli se, da ova „nova sistema“, što se jasnoće i kratkoće tiče, sve do sada postojeće sisteme nadmašuje. Ovoj obćenitoj izreci stavimo mi nasuprot takodjer obćeniti sud o Arendsovu sustavu, koji se nalazi u Meyerovu „Konvers. Lexikonu“ sv. 14. str. 920., i kojemu neće valjda nitko moći prigovarati, da nije objektivn, koji zna tendenciju toga djela; ondje se veli: „Hier und da, besonders in Berlin hat das neue System von Arends Wurzeln geschlagen; es nennt sich selbst „rationelle Stenografie“, bezeich-

* Istina je da se je i u drugih naroda više pokusa učinilo, da se stvori „brzopis za narod“, i to obično na temelju Gabelsbergerova sustava. Nu dosada nije uspelo ni na temelju toga sustava, na drugih pako još manje. Naše je mnenje, koje djelimo sa ogromnom većinom strukovnjaka, da sada još nije nijedan puk za to — rekli bi — zrio. A u ostalom običnoga pisma neće valjda nikada, pa makar se stenografija još tako jako razširila, posve nestati — isto tako kaošto neće ni nestati cesta i puteva, pa bilo Bog zna koliko železničkih pruga.

nender wäre der Name „willkürliche“ oder „hässliche“ Schrift“.

Predjimo sada na nekoje pojedine točke dotičnoga spisa u „Srpskoj Zori“, da vidimo tu „jasnoću“, „kratkoću“ i „racionalnost“. G. pisac predbacuje Gabelsbergerovu sustavu, da abeceda nije sigurna te da se nedaje lako pisati. Za dokaz navadja, da je tobože *a* odviše slično sa *l*, i *o* sa *k*. U koliko je to istina, i u koliko taj dokaz stoji, to prepuštamo razsudbi svakoga, koji je barem jedan dan učio stenografiju. Mi držimo, da je tu razlika svakako jasnija negoli je medju ćiriličkim *н* (*n*) i *и* (*i*). Po Gabelsbergerovu sustavu imamo za samoglasne — kako poznato — simboličko naznačivanje; Arends pako zahtjeva, da se imadu samostalno bilježiti, a ipak iz tako zv. „praktičkih razloga“ sijaset iznimaka pravi. Iz „praktičkih razloga“ imade za svoje glavne znakove mnogo nuzgrednih t. j. za jedan te isti samoglas ili suglas više znakova. Iz „praktičkih razloga“ izpušča početne suglasne *h*, *f*, *v*, *ph*, *pf*, u sredini stojeće *l* itd. Iz „praktičkih razloga“ treba mnogo pravila o naznačivanju u sredini stojećega samoglasa pamtiti, a iz „praktičkih razloga“ takodjer se odlučuje, da, ako se za konac opredieljeno *l* u visinu stavi, znači na početku stojeće *f*, da slovke *bel*, *pel*, *val*, ako se nad redicu metnu, znače „*mel*, *mil*, *mal*“, itd. Sve to i mnogo drugo, što radi pomanjkanja prostora navadjati nemožemo, učinjeno je dakako iz „praktičkih razloga“, nu ipak je sustav uzprkos svemu tomu „najjasniji, najsigurniji i najkraći“ po mnienju dotičnoga pisca & comp. (Tko se smije!?)

Nadalje veli se ondje, da ima u Gabelsbergerovu sustavu ukupno 3362 sigla ili žiga, koji da se moraju „učiti na pamet“. Gdje ste to čuli? — Bogme to je novo za nas sve, koji smo učili i proučili Gabelsbergerov sustav. Ili ste vi taj broj nabrojili usljed vaše ignorancije u tom pogledu, ili pako mislite, da čovjek, imajući pred sobom pravila debatnoga pisma, po kojem se daje na stotine rieči pokratiti, pusti pravilo biti pravilom, pa ide učiti jedan primjer za drugim, koliko god ih je dotični spisatelj slučajno u svojoj knjizi naveo. Tako spametni ljudi nečine u nijednom predmetu, a niti mi u stenografiji.

Ako još dalje slijedimo to hvalisanje Arendsova sustava, to ćemo vidjeti iztaknutu još tu „prednost“, da se može tobože naučiti za 6 dana, a za naučenje Gabelsbergerova sustava da treba 2 mjeseca dana. Budimo iskreni i priznajmo pred sobom a i pred Arendsovci, da treba za naučenje našega sustava više od 2 mjeseca dana, to neće ni nam ni sustavu našem naškoditi, jer korist, koju uživamo od koje stvari, nemjeri se nikada dužinom vremena, koje smo trebali, da se s njom upoznamo, ili da ju zadobimo u svoju vlast; a to se mora priznati, ako je g. Mihajlović ili g. K. T. Arendsov sustav u 6 dana tako dobro naučio, kaošto Gabelsbergerov u 2 mjeseca (jer o posljednjem nema skoro pojma „wie figura zeigt“), bilo bi bolje, da za sada pusti Arends u miru gori u Berlinu te ga ne-

maltretira svojim priredjivanjem za srpski jezik. Svakako neće biti s gorega, ako on barem još 6 dana uči Arendsov sustav, a 2 mjeseca Gabelsbergerov, jer je lahko moguće, da dodje ipak do uvidjenja, da je posljednji mnogo bolji od prvoga. Ako pak već do toga uvidjenja neće moći doći, to neka bar to uvidi prije ili poslje, da je ne samo suvišno, nego upravo neoprostivo, početi sijati razdor navlastito medju braćom, koji su se jedva spojili k složnomu i uzajamnomu radu na polju stenografije. Osobito pako neka g. pisac pomisli, da ako hoće narodu svojemu zbilja čim koristiti, može to u drugom kojem pogledu učiniti, a nipošto neće si pridobiti zasluga, baveći se ovim sustavom — sustavom, o kojem su svi mjerodavni strukovnjaci toga mnienja, da je samo „speculationsartikel“ i da se može na-nj u prvom redu upotriebiti ono, što prof. H. Krieg u svojoj knjizi „Einleitung zur Poststenographie“ veli: „Die meisten stenographischen Systeme sind eben darum zu Grunde gegangen, dass ihre Begründer, indem sie die Tragweite ihrer Fundamentalbestimmungen nicht zu übersehen vermochten, später zu Aushilfsmitteln greifen mussten, die gar sehr von den anfänglich zur Schau getragenen, als „rationel“ gepriesenen Grundsätzen abweichen, und die dann das ganze Werk und mit dem Werke die Stenographie überhaupt in Misscredit brachten.“

Kosmopolitizem i ljubezen do domovine.

(Spisal M. Vamberger.)

Prevod stenograma na str. 43. „priloga“.

(Konec)

Ljubezen domovinska, kakor v obče vsaka druga ljubezen, dok se temelji na samem osečanju, ne vé prav, zakaj jej je ravno ta ali oni predmet toliko omilil, da se je človek z duhom in sreem v njega prelil, ter ž njimi diše, i ves v njem živi. Zakaj sta se dva srca tako zaljubila jedno v drugo, saj je toliko tisoč oseb, ravno takih, i more biti še lepših i boljših?

Zakaj mati ne vrže iz svojega naročja svoje dete ter ne objame tuje, koje je more biti lepše umneje i daroviteje nego njeno vlastno? Zakaj oče svoje, s potom (znojem) i žulji priskrbljeno premoženje razdeluje med svojo deco, a ne med tujo koja bi ga mnogokrat zna biti na bolje obračala, nego njegova vlastna? — Na vse to odgovor je ta jedini: čutenje ali osečanje ima ravno tako svoje pravice kakor — um, ker simpatija je prirojena, silna, ona je podloga prelepj etičnej ideji blagohotnosti, i ta simpatija se ne da meriti z laktom razsojenja tudi ne z mero modrovanja, zato je pa vendar blaga i hvale vredna ter sveta i brezmadežna ta ljubezen, Da, ona je božji ogenj v naših prsih, i gorje človeku, koji ga je v svojem sredu do zadnje iskrice pogasil!

Ravno tako je z ljubeznijo do domovine, kakor s stvarjo čutenja ali osečanja. Mi je nepoj mimo, ali vendar je sveta. I kako je samo mati nametnica mogla privoliti na razsódbó Salomonovo t. j. da se prepirljivo dete ima razsekati na dvoje, da se na ta način zadovolji pravednosti, — ravno tako zamore samo nametnik sin domovine privoliti na zapuščenje omagajoče svoje matere, ter raje odpade i beži pod krilo i obrano tujih mater, ker so bolj mogočne i slavne.

To je, ljubi čitatelj, stališče vseh koji pojmljavajo ljubezen do domovine samim osečanjem, ali da drugače rečem, koji njó osnivajo na samem čitanju. Takovo čutenje je sicer sveto, ali dejanja (dela), koja izvirajo iz samega čutenja so slepa i fanatična, ter brez zvezde predhodnice — razuma — lahko vode ravno tako v pogubo, kakor morejo tudi dovesti k sreči.

Bódi mi zdrav i ljubi domovino kakor poje naša pesnikinja :

„Te ljubim, ko solnce žarivno blišči,
Te ljubim, ko luna na nebu sveti;
Te ljubim, ko róže premilo cvetò,
Te ljubim, ko cvetja ne vidi okò:
Te ljubim, ko sreča mi greje sree,
Te ljubim, ko britka prelivam solzé:
Te ljubim, te pojem, pòvsód te častim,
Dežela mi materna! — za te gorim.“ —

Izpit iz stenografije i natjecanje djaka kr. vel. gimnazija zagrebačkoga u brzopisu.

Dne 18. julija obdržavao se je ovaj izpit s javnim natjecanjem u prisutnosti veleuč. g. ravnatelja gimnazijskoga Fr. Bradaške, nekolicine strukovojaka (g. učitelj Tomšić, g. absol. jurista Bell itd.), onda mnoštva djaka sa sveučilišta i gimnazije, koji su već prijašnjih godina polazili i svršili stenografske tečaje, a zatim nekolicine ine gospode prijatelja i štovatelja ove znanosti, koji se izvoliše odazvati pozivu da prisustvuju tomu izpitu. Osobito nas je veselilo, vidjeti medju ovimi i članove krasnoga spola, pošto je to znak, da i u nas oživljuje medju krasnim spolom interes za našu liepu umjetnost. — Izpit je počeo u 9 sati. Najprije bio je teoretički izpit, kod kojega su svi djaci veoma dobro odgovarali i pisali dotične primjere pravilno i liepo na tablu. Pitalo se je nekoliko i o povjesti stenografije. Izza toga sledio je praktički izpit t. j. natjecanje u brzopisu. U 9 sati 45 minuta počelo se diktovati onim, koji se prijavíše za brzinu oko 60 rieči u minuti; diktat trajao 5 minuta. Zatim se je diktovalo onim, koji pišu 80, a napokon onim, koji pišu oko 100 rieči u minuti, svakomu odjelu po 5 minuta. Onda se je prelazilo na čitanje stenograma, koji budu skoro bez iznimke od svakoga dobro pročítani. Učitelj predložio je na ogled izpitne zadaće stenografskoga pravo- i krasopisa. Za krasopis bila su se upotriebila „Baumova stenografska pokusna pisma za izpit“, koja su si

poradi svoje ukusne forme obće priznanje, a poradi pravilnosti i ljepote stenografskog pisma pohvalu strukovnjaka stekla.

Nakon toga progovori g. ravnatelj: najprije izrazi svoju poduno zadovoljstvo nad uspjehom, pohvali rad i marljivost djaka stenografskih tečaja u obće a natjecatelja napose, onda pako javi, da je „Matica hrvatska“ na molbu učitelja stenografije Bezenška izvolila pokloniti 8 nagrada sastojećih se od liepih knjigah, koje budu podieljene medju najmarljivije i najbolje djake I. i II. stenogr. tečaja. Nagrade su pripale sljedećim: 1. Večerić (iz VI. razr.), 2. Vimer (iz IV. razreda). 3. Rožić (iz VI. razreda), 4. Bradišević (iz IV. razreda), 5. Marenić (iz VI. razreda), 6. Volović (iz VI. razreda), 7. Kovač (iz VI. razreda), 8. Spigelski (iz VI. razreda), 9. Segedi (iz V. razreda), 10. Dogan (iz IV. razreda). Ova posljednja dvojica primiše nagrade od učitelja stenografije.

Osim toga zavriediše javnu pohvalu sbog svoje marljivosti i sbog temeljitog znanja: *Gjuro Šooš* i *Stjepan Stümer* šestoškolci, *Miroslav Čačković* drugoškolac, *Milivoj Šrepel*, *M. Galović* i *Iv. Latečki* petoškolci.

U obće pako opažamo na našu veliku radost, da se pokazuje medju učećom se mladežju na zagrebačkom gimnaziju od godine do godine veći mar za taj predmet, o čem i brojevi svjedoče: godine 1875. bilo je koncem školske godine 32 djaka; god. 1876. 40 djaka, a ove godine 48 javnih i 2 privatna skupa 50 djaka. I to sve u okolnostih, gdje se smatra još stenografija ne samo ne obligatnim nego ni relativno-obligatnim predmetom; a koliki broj bi tek onda bio, ako bi stajala u istom redu te uživala iste pogodnosti, kao n. pr. francezki i taljanski jezik, telovježba, krasopis itd., medju koje pogodnosti spada navlatito to, da učitelja plaća zemlja, a ne dotični djak. Mi se nadamo da će u kratko i to biti, — te mislimo, da je naša nada sigurno poduno opravdana već s obzirom na toliki svakom godinom množeci se broj učenika toga predmeta.

Glasnik.

Prof. Václav Rosicky, assistent kod c. kr. fizikalnog kabineta u Pragu i poznati naš strukovnjak, bio je dne 18. julija na pražkom sveučilištu promoviran za doktora filozofije. Čestitamo!

Bavljenje sa stenografijom kano zvanjem. Sudac Mackenzie u Kanadi izrazio se je 13. marca o. g. u Torontu pred velikim sudom („grand jury“) ovako: „Mi imamo u Ontariju različita štovanja vriedna zvanja, kaošto u svih civiliziranih zemljah postoje, zvanje pravničko, liečničko itd. A ja se nadam, da nije ono vrijeme više daleko, gdje će se dovoljan broj mladića naše zemlje stenografiji, toj tako koristonosnoj grani čovječje znanosti, posvjetiti, te stenografija bude priznata kao jedno od znanstvenih i visoko štovanih zvanja naše provincije, i kao važno sredstvo za razprostranjivanje koristnih znanosti i napredka civilizacije“. — U Kanadi, kao i u mnogih inih amerikanskih provincijah, uvedena je takodjer stenografija pri sudovih, gdje imade stalno namještenih stenografa s liepom plaćom.

Grčki sabor u Ateni sistemizovao je u posljednom zasjedanju, jedno mjesto učitelja stenografije na politehnici s plaćom od 100 drahma (oko 100 fr.) mjesečno, a kralj imenovao je 30. maja J. Mindlera učiteljem toga predmeta. Kad: ćemo moći što takova o Hrvatskoj javiti?!

Stenografija na izpitu zrilosti. U Krakovu izpivali su se oni djaci, koji su polazili za vrijeme gimnazijalnih studija stenografska predavanja, ove godine i kod mature iz toga predmeta, a to pismeno i ustmeno. Brzina diktata bila je oko 100 rieči u minuti. Uspjeh bio je veoma povoljan. — Ovaj običaj će se sigurno razprostraniti, pa to je i vriedno.

Prva svjetska izložba časopisâ i tiskovinâ u Pragu, priredjena od česke tipografske Besede, obdržavala se je prošlih mjeseca sa jako sjajnim uspjehom. Bilo je izloženo više od 8000 časopisa, a među njimi 86 stenografskih po Gabelsbergerovu sustavu.

Stenografske slike v današnjem „prilogu“ autografoval je g. Drag. Clarić. Značenje jim je sledeće: 1. „Mnogo ur te vže nistem videl.“ (Šašelj.) 2. „Volter o bogu nij vedel“ (Clarić) 3. „Kažem ti pravo pot.“ (Šašelj) 4. „Boter tepe konja z bičem, ker ne teče urno.“ (Clarić) 5. „Vže pozna noč je, v miru vse počiva le čuk se mi oglasi.“ (Iv. Dečko.) — Slike v 5. br. znače: 1. „Ako kola vodiš, je samo treba paziti, da ne zvrneš.“ 2. „Skorej bode mnogo komarov letalo.“

Imenik naših p. n. abonentov.

(Po redu kakor so se prijavitili i plaćali.)

Gg., Dr. V. Štampihar, adv. koncepient v Ljubljani. — Fr. Jeglič, učitelj v Mavčičah. — J. Kraigher, realec v Ljubljani. — J. Piskar, seminjski duhoven v Ljubljani. — Fr. Ogradi, spiritual v Mariboru. — M. Wutti, na Vočili na Koróškem. — Mihaj Lendovšek, gimn. profesor veronauka v Ptuj. — A. Suhač, kapelan pri sv. Lenartu p. Mariboru. — J. Svetina, duhovnik i slušatelj filozofije v Gradcu. — Ivan Simonič, kaplan v Jarenjini. — J. Sila, kateket na preparandiji v Kopru. — Fr. Bradiašević, — M. Čačković, — St. Kovač. — Gv. Hreljanović, — J. Metelka, — St. Miholić, — P. Orešković, — N. Šobat, — J. Verbanić, — J. Zbierzechowski gimnazijalec u Zagrebu. — J. Volkov, učitelj v Črnom vrha. — St. Valentinčić, kaplan v Devinu. — Gjurjo Deželić, senator u Zagrebu. — Hr. Debevec v Ljubljani. — Dr. Vaclav Rosický, profesor na akadem. gimn. v Pragu. — Šk. Oršolić, gimnazijalec u Osjeku. — And. Biser, stolni kapelan v Celovecu. — M. Kokot, učitelj u Sevnici. — Dragutin Bernard, učitelj v Begunjah pri Rakeku.

(Dalje).

Javna zahvala.

Slavni odbor „Matice hrvatske“ izvolio je pokloniti najmarljivijim djakom stenografskih tečaja na gimnaziju 8 nagrada sastojećih se od 12 najljepših od „Matice“ izdanih knjiga, za koji plemeniti čin budi mu ovim izrečena najsrdačnija zahvala.

U Zagrebu, 19. julija 1877.

A. Bezenšek.

učitelj stenografije.

Listovnica. G. S. Š. v Ptuj: 40 novč. ste preveč poslali, imate na dobro za prih. leto G. A. B. u D. Za lansko leto je duga samo 15 novč.

Našim p. n. čitateljem v Slovenskoj: Iz zapušćine nekega slov. pisatelja so še razne lepe slov. knjige po nizkej ceni na prodaj. Iz prijaznosti pošlje uredništvo na željo cenik knjig na ogled.

Administracija.

Tiska C. Albrecht u Zagrebu.

Br. 6.

Teč. II.

Aforizme.

76 m 50 - 27 (10) 2 m, 20 2
 17 - 20 -
 27 27 - 22 . 22 - (10 2)
 2 m 27 - 22 - 22 - 22 - (10 2)
 27 27 m 27 27 27 27 - (10 2)
 27 27 27 27 27 27 27 27 27 27
 e 27 27 27 27 -
 27 27 27 27 27 27 27 27 27 27
 = 27 27 27 27 27 27 27 27 27 27

= 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

100 - (100)

100 - (100)

100 - (100)

100 - (100)

100 - (100)

100 - (100)

100 - (100)

100 - (100)

100 - (100)

100 - (100)

100 - (100)

100 - (100)

100 - (100)

100 - (100)

100 - (100)

100 - (100)

100 - (100)

100 - (100)

Kozmopolitizem i ljubezen do domovine.

(902.002-)

m-

id lo m u e ad eska v odh e p p t 2 i
 sed v, e b o p d s p l o r g e r p f
 p o o d t p e n e, o t t i a z M i t
 g u p u p y n g i e u l e t h u k h a
 t y n e a g n r d e i p l e o t (L)
 p t o p p y r a e e c i n e l m e s n d n
 u d l s e a b e n e l o s i n : t o d n g
 p e f n p, m y t u n o, i n s p t h e
 w p i m y o n e d o u t o n n o u r g, f
 r e e s, e a t d, a g i d e n y s a n g t.
 - s d r o s e d e p e o f n o.

2 t o d e k n o (= 2) t o d e - v
 n o, e e d m o n g y p a k n u e
 o n y, t o p p y t e. w d n e o n i t p e p e p
 2 t o d e k n o p p e m m y t, t v
 o n y r r, u l p e, i o e 2 i g.

t o k f f o r n o p d e k o o d e e t
 d e n - o e n o t - t o t s d e f (a) m t i.

Raznice.

Rad-Ly „ r p p , e y p h y — v a v
 v o t e , e p b — s y n e p d v d - ”

Rad-Ly „ r p p , e y p h y — v a v
 h y n t e d , g r e r o e l : , b - l o e e p d e
 y n t p e r o o l b , v l . 1 p e r e r e n e s -
 e r e b , g r a p e l e r o d n y p h e o g r
 v y n e o g v d n n t . m e r e l n , u n o
 a . o . l e , s . n . , v w i l , e c e r e y i :
 b - o l e a , h g h v b p , p e n s h y
 h y . e e d h l n , p r e c i t - v o e i n
 v y p , a i b r o m a t e , v e l e o y - b o
 v o p s - e h y n t - ”

Rad-Ly „ r p p , e y p h y — v a v
 b r o o r r e o . v o s y n e p d , p e e n
 v o l e l r o r o e e u v y l m e y p b ,
 v e r e e t e n i e , v o r e v a v o -
 v o p v r e u n e (s t i) v d - ”
 v o l b o r e u o v y p h y -

Šala i zabava.

~f e y g o, z e e
y. v. r. c. 70 x - " " . r. l. e
- y, 7° e z 6° e " "

~v c o n t r u y r d f
(z e f) d e e d e e u e, . p
f a n s e r o p o d - a r r
p. p. e r e d - " e r
p n (f e r) " e r -

~l e d - a d r o n b n
y m e e u e u
u d u r a y - r ?
m r o r e h d, f t a n
e (e) p e s t o r a y
- l e s: " t r y, v e t
~g e r e v e b. "

~y p i e o g -
~7 b n r a - z p p e

est e z e n (r a a r) m e
v h g o - e n o r d
v h i: " r e d p (e a p)
~l s d r z, r e g^o / c
e "

~p r a e - e r: . p
r a y ? " e r (a d): p!
e h o e m, e a p e r p,
. r e i t h y e r n o, i t r h
a p e r e r t r, "

~p r a y p - e r: . p
/ v r h z ? ? z: t h f
g e r: "

~d e l r a n e, " r t h a n
r e - ~j p ' t h e, i v e a
r e: r e 1 2°, e n 1 7°, a l
1 0°, 4 1 7°, 5 1 L^o p o l
1 p e r. r e t r -

Stenografske slike.

